

ЗАТВОРИТЕ В ЕВРОПА: РАЗВИТИЯ В НАЦИОНАЛНОТО ПРАВО

За юристите, практикуващи в областта на затворите и арестите, е трудно да следят съдебната практика и решенията на законодателните и изпълнителни власти в различните европейски държави. В този бюлетин ние от European Prison Litigation Network (“Европейската мрежа за правно застъпничество за лица, лишени от свобода”), заедно с нашите членове и партньори, събираме най-важните правни развития в тази област. Надяваме се по този начин да помогнем на юристите и неправителствените организации в Европа да набележат и приложат в практиката си най-новото от европейските тенденции. Бюлетинът обединява новини от 14 държави членки на ЕС, както и Русия, Молдова, Украйна и Грузия.

Приветстваме вашата обратна връзка, която ще ни помогне да направим бюлетина по-полезен.

ПРЕГЛЕД НА ПРАВНИТЕ НОВИНИ В ОБЛАСТТА НА ЗАТВОРИТЕ И АРЕСТИТЕ В ПЕРИОДА ОКТОМВРИ-НОЕМВРИ 2022

КОНТАКТ С ВЪНШНИЯ СВЯТ ■ Поправки в баварското законодателство за затворите и арестите в **Германия** разширяват възможностите им да правят телефонни обаждания и въвеждат възможността за видеоразговори. Министерството на правосъдието в **Литва** подготвя промени в [Кодекса за изпълнение на наказанията](#) и [Закона за задържането под стража](#), с които директорите на местата за задържане ще имат право да ограничат кореспонденцията и телефонните обаждания на задържаните, да не ги допуснат до временен отпуск и да ограничат контактите им с други затворници. Целта на промените е да се предотвратят бъдещи правонарушения, да се защитят правата и свободите на другите затворници и да се гарантира сигурността в пенитенциарните институции.

УСЛОВИЯ НА ЗАДЪРЖАНЕ ■ Пренаселването остава повсеместен проблем в **белгийските** затвори, където над двеста осъдени спят само на матраци, сочи скорошната статистика. Също в **Белгия** съд задължи властите да [намалят гъстотата в затворите и да преустановят задържането на хора в условия, които съставляват нечовешко и унизително третиране](#) в затвора Лантин. Върховният административен съд във **Франция** [отхвърли жалбата, подадена от местната адвокатска колегия и две граждански организации срещу условията на задържане в затвора в Бордо, без да ги изслуша](#). Отново във **Франция** долната камара на парламента прие поправки, с които [удължиха възможността за дерогация от принципа за настаняване в единични килии](#) за още пет години - до 31 декември 2027 г.

За да компенсират за нарастващите цени на енергията в **Унгария**, правителството нареди на всички държавни институции, включително пенитенциарните, да не загреват помещенията до повече от 18 градуса по Целзий. Това решение [има драматично отражение върху битовите условия на затворниците](#).

ЗАТВОРНИЧЕСКИ РЕЖИМИ

■ **Молдова** създаде работна група, която да приведе законодателството за [затворническите режими](#) на страната в съответствие с международните и европейски стандарти, към тя е поела ангажимент. В **Испания** влезе в сила нов закон, [ограничава правото на затворници, осъдени за сексуална агресия, да излежават присъди под лек режим](#). Със закона се променя и дефиницията на сексуална агресия, намалява се минималното наказание, което може да бъде постановено в такива случаи, и органите се задължават да не допускат случаи на сексуална агресия в затворите.

СВОБОДА НА СЛОВОТО ■ Регионален съд в **Германия** постанови, че ръководството на затвора неправомерно е отказало на журналист да ползва мобилния си телефон на базата на министерска заповед. Конституционното право на свобода на словото може да бъде ограничавано само със закон, гласи решението.

ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ ■ Регионален съд в **Германия** постанови, че затворниците не могат да бъдат принуждавани да носят маски по време на визити за групова терапия извън затвора, защото извън територията му гражданите имат право сами да изберат дали да носят маски в помещения, където това не се изисква. На [министерско ниво](#) и [ниво парламент](#) в **Молдова** бяха проведени дискусии за привеждане на разпоредбите за здравеопазване в затворите в съответствие с международните и европейски стандарти.

ДОЖИВОТЕН ЗАТВОР ■ [С два закона](#) в **Украйна** се променя процедурата за освобождаване на осъдени на доживотен затвор. Доскоро те нямаша перспектива за освобождаване, в противовес на стандартите на Конвенцията за правата на човека. Реформите обаче [са критикувани от граждански организации](#).

МОНИТОРИНГ НА ЗАТВОРИТЕ ■ Висшият регионален съд в Берлин, **Германия** излезе с решение, че освобождаването на лекарка от Берлинският съвет на посетителите на затворите заради критиките ѝ срещу мерките на правителството срещу Ковид-19, е нарушение на правото ѝ на изразяване.

ЛИЧНИ ВЕЩИ ■ Правителството на **Чешката република** наскоро предложи поправки в неотдавна въведените правила за събиране на дългове, които допускаха затворническите власти да удържат пълните суми, изпратени към затворниците в рамките на календарния месец. Правилата се отразяват отрицателно върху спестяванията на затворниците.

ПРЕВАНТИВНО ЗАДЪРЖАНЕ ■ **Австрия** прокара [реформи в системата на превантивно задържане](#), които допускат задържане за неограничен период от време на психично болни хора, които са извършили престъпление и има вероятност да извършат и друго, според психиатрична оценка. [Поправките са обект на критика](#), тъй като не задават максимален срок на задържането и не ограничават критериите за хората, които биха могли да бъдат поставени под тази мярка, като по този начин не допринасят за ограничаването на растящия им брой.

ЗАТВОРНИЧЕСКО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО ■ **Гръцкият** парламент прие реформи в пенитенциарния кодекс, който е в сила от 1999 г.. С новия закон се въвеждат няколко промени, засягащи процесуалните и материални права на затворниците, но провокира критики [от граждански организации](#), според които не решава хроничните недостатъци на системата и ограничава допълнително правата на осъдените.

В **Полша** бяха проведени обществени обсъждания на нови разпоредби, които трябва да бъдат приети като част от програмата за реформа в затворите. Първата би [задължила затворниците да плащат месечна такса](#) за всяко допълнително електронно устройство или оборудване, с което разполагат в килията си. С втората [се въвежда заплащане за личната кореспонденция на затворниците и задържаните под стража](#), като по преценка на директора затворът може да им предоставя хартия и пликове за нея.

ЗАТВОРИТЕ В УСЛОВИЯТА НА ВОЙНА ■ В **Русия** с поправки [в закона за военна мобилизация бе допусната мобилизацията на лица, осъдени за тежки престъпления](#), което досега беше забранено. Това може да се тълкува като правно основание за бъдещо набиране на затворници на военна служба, но и като узаконяване със задна дата на мобилизацията на [десетките осъдени, които вече се бият в Украйна](#).

ЛИЧЕН И СЕМЕЕН ЖИВОТ ■ Регионалният съд в Сегед, **Унгария** [отхвърли иска на затворник за обезщетение вследствие на нарушение на правото му на личен и семеен живот](#), предявен заради високи цени на телефонните обаждания и постоянните проверки, на които е бил подложен нощно време.

ПРОЦЕСУАЛНИ ПРАВА ■ **Португалският** конституционен съд обяви за противоконституционна разпоредба, според която [отхвърлена молба за период на приспособяване към замяна на ефективна присъда не подлежи на обжалване](#). Отново в **Португалия** апелативен съд постанови, че затворник, чиято [условна присъда предстои да бъде заменена с ефективна, трябва да бъде изслушан от съда преди окончателното решение](#). **Унгарският** върховен съд припомни, че [освободените затворници могат да потърсят обезщетения директно по съдебен път](#), вместо първо да се обръщат към затворническите власти.

КОРЕКЦИЯ НА НАКАЗАНИЯТА ■ Конституционният съд на **Чешката република** отмени решение на районен съд, отхвърлил молбата на затворник за условно освобождаване единствено по причина, че е рецидивист, без да отчете усилията му за реинтеграция, положени в затвора.

СОЦИАЛНИ ПРАВА ■ С наредба към закон, приет през 2021 г. **Франция** [даде на затворниците социални права, близки до тези на неосъдените](#), в резултат на което социалният и трудовият кодекс на страната ще могат да бъдат прилагани по-широко в затворите.

ИЗТЕЗАНИЕ ■ **Испанският** върховен съд потвърди присъдите от 1 и 3 години лишаване от свобода за двама надзиратели, [осъдени за изтезанието на обвиняем, задържан под стража](#). Съдът не приема твърдението на извършителите, че насилието, упражнено от тях, не съставлява изтезание, по силата на телеологичния елемент, който характеризира престъплението “изтезание” (в този случай - да бъдат наказани жертвите за действия, които предполагаемо са извършили).

ПРОЧЕТЕТЕ ПЪЛНАТА ВЕРСИЯ НА БЮЛЕТИНА НА НАШИЯ САЙТ >>

Специални благодарности на нашите [членове и асоциирани партньори](#), с които съставихме този бюлетин!

**EUROPEAN
PRISON
LITIGATION
NETWORK**

www.prisonlitigation.org

21ter rue Voltaire

75011 Paříž

Francie

contact@prisonlitigation.org

Този бюлетин е финансиран от Европейския съюз и фонда “Робърт Кар”. Мненията и позициите, изразени в него, принадлежат на авторите му и не отразяват непременно тези на Европейския съюз, Европейската комисия или фонда “Робърт Кар”. ЕС, ЕК и фонда “Робърт Кар” по никакъв начин не носят отговорност за съдържанието му.

**ROBERT
CARR
FUND** For civil
society
networks

